

[Johan Philipsen.]

blikket en strammere likviditet i banker og sparekasser, end man egentlig skulle forvente. Der mangler i hvert fald nogle milliarder, hvad jeg ikke kan finde anden forklaring på, end at tendensen til forbrug i dette land stadig er meget udtalt.

Det er min opfattelse, at under de vilkår, vi har – og det kan ikke nytte at diskutere andre – så må vi indrette de lange låns omfang nogenlunde efter de købere, vi har til lange lån, og så finansiere resten over relativt korte lån. Men således er det altså ikke. Vi forsøger stadig væk at forcere realkreditens samlede omfang vel vidende, at det på køberfronten ikke står så godt til i forhold til udbuddets masse. Det var derfor, jeg brugte udtrykket: kolos på lerfødder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder [af Kirsten Jacobsen m. fl.].

(Lovforslag nr. L 41. Fremsat 12/10 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Det forslag til ændring af ejerlejlighedsloven, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat, går ud på at åbne adgang til at opdele almennyttige boligselskabers ejendomme i ejerlejligheder. Der skal efter forslagsstillernes opfattelse gælde de samme regler som i private udlejningsejendomme. Der er, som forslagsstillerne også har gjort opmærksom på, tale om et forslag, der i det væsentlige er en genfrem- sættelse af et forslag, som blev fremsat i 2. samling 1973–74.

Forslaget begrundes med, at salg af ejerlejligheder i det almennyttige byggeri vil kunne give en løsning på de udlejningsproblemer, som

desværre findes i en del af det nyeste byggeri. Det siges endvidere i bemærkningerne: »Ejerboliger er den foretrukne boligform i store dele af befolkningen, og det kan ikke være folketingets opgave at forhindre denne udvikling«.

Ved første behandling her i tinget af det tidligere forslag den 8. marts 1974 imødegik den daværende venstreboligminister, hr. Johan Philipsen, de to synspunkter. Han redegjorde for, at udstykning i ejerlejligheder ikke vil løse de økonomiske vanskeligheder, som findes i dele af det nyeste almennyttige byggeri. Han fremhævede også, at hvis der åbnes adgang til udstykning af den almennyttige boligmasse, vil vi få et problem med at sikre tilstrækkelige boliger til at løse de sociale boligopgaver, som det almennyttige byggeri har til opgave at klare. Det var den daværende boligministers opfattelse, at der i givet fald måtte anvises tilfredsstillende løsninger på dette sociale spørgsmål, inden der blev givet adgang til at udstykke de almennyttige boligselskabers ejendomme i ejerlejligheder.

Jeg er meget enig i disse synspunkter, og vi har som bekendt hverken i socialdemokratiet eller i regeringen sympati for tanken om at lade det almennyttige byggeris boliger overgå til ejerboliger. De almennyttige lejligheder skal efter loven stilles til rådighed for boligsøgende, som efter deres økonomiske forhold har særligt behov for boliger af denne art. Det almennyttige byggeri, der er tilvejebragt i årenes løb med et bestemt socialt sigte og betydelig offentlig støtte, har skaffet mange familier med svag økonomi gode boliger til en overkommelig pris. En gennemførelse af forslaget vil i høj grad vanskeliggøre boligforholdene for de økonomisk svagt stillede.

Det var med store betænkeligheder, vi accepterede det såkaldte miniboligforlig i foråret, fordi det vil gøre det vanskeligere for boligsøgende, der ønsker at bo til leje, at finde boliger, der passer til deres økonomi. Var det i de private udlejningsejendomme betænkeligt at gå med til den øgede ejerlejlighedsmulighed, der blev skabt, er det i hvert fald derved blevet endnu mere nødvendigt at holde den almennyttige boligsektor uden for ejerlejlighedsloven. Det er helt uacceptabelt også her at åbne mulighed for udstykning i ejerlejligheder og dermed på afgørende måde svække mulighederne for at føre en social boligpolitik. Jeg mener også, at det såkaldte miniboligforlig, der er indgået i februar i år, er udtryk for, at den

[Boligministeren.]

ejerlejlighedslovgivning, som blev resultatet, må gælde, i hvert fald indtil boligforligsperioden er udløbet.

Lad mig slutte med helt klart at sige, at regeringen ikke kan acceptere en ændring af ejerlejlighedsloven som den, fremskridtspartiets lovforslag går ud på.

Kaj Poulsen (S):

På baggrund af boligministerens meget grundige redegørelse, som socialdemokratiet naturligvis er enig i, skal jeg gøre det kort med nogle få bemærkninger.

Vi har den opfattelse, at dette forslag er et forslag om indførelse af spekulation i den almennyttige boligsektor, som hidtil har været fritaget for noget sådant.

Det siges i bemærkningerne til forslaget, at det ikke kan være folketingets opgave at forhindre folk i at købe egen bolig. Det kan man være enig eller uenig i, men så længe vi kan konstatere, at boliger er en mangelvare i dette land, må det være folketingets opgave at beskytte de svagest stillede familier, således at disse mennesker har en chance for at få en ordentlig bolig. Forslaget her har den modsatte virkning: det prioriterer de bedre stillede familiers ret til en menneskeværdig tilværelse på de svages bekostning, og hvem skal så i givet fald hjælpe dem? Det kunne fremskridtspartiet eventuelt svare os på.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne afvise forslaget.

Brixtofte (V):

Venstre kan ikke tilslutte sig forslaget, men vi ser gerne, at de problemer, der er omkring forslagets vedtagelse, bliver belyst under udvalgsbehandlingen.

Det er imod venstres opfattelse, at initiativet til at indføre ejerboliger i det almennyttige boligbyggeri skal komme fra boligselskaberne. Efter venstres opfattelse skal det være beboerne, der har ret til at tage initiativet. Derfor vil jeg henvise til det forslag, venstre senere får behandlet i dag.

Ingomar Petersen (RV):

Det radikale venstre vil ikke være med til en langsom kvælning af det almennyttige byggeri. Vi kan ikke tiltræde forslaget.

Haustrup Clemmensen (KF):

Det konservative folkeparti har i en lang år-række arbejdet for, at ejerlejligheder udbredes i den størst mulige del af boligmassen. Derfor har vi sympati for dette forslag. Det vil også skabe et større udbud og dermed vel rimeligere priser inden for ejerlejlighedsmarkedet.

Også vi er naturligvis enige i, at de økonomisk svagt stillede skal sikres i udlejningsmassen. Jeg må have lov at gøre opmærksom på, jeg vil ligefrem sige, at det er min tunge pligt at erindre om, at der findes også beboere, måske ikke så helt få, inden for det almennyttige byggeri, der ikke med rette kan karakteriseres som økonomisk svagt stillede. Derfor har vi altså sympati for tanken, men erkender, at der under alle omstændigheder naturligvis skal sikres et rimelig stort udbud af lejligheder, ikke mindst af hensyn til de økonomisk svagest stillede.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi finder ikke, at boligsituationen i almindelighed er til at gennemføre det herværende forslag.

Kaj Hansen (DKP):

Overskriften over dette forslag kunne passende være: har du penge, så kan du få, og har du ingen, så kan du gå.

Er der slet ingen grænser for de asociale boligforslag, der fremsættes her i folketinget? Det er jo faktisk beskæmmende, at efter at vi har haft en menneskealders udvikling af socialt og almennyttigt boligbyggeri, så er der partier, der ganske bevidst sætter ind på at kvæle det, og dette er jo et led i at få kvalt det almennyttige boligbyggeri. Jeg tror, man overser en meget væsentlig ting – og dér kan man snakke med kommune efter kommune: de ville simpelt hen ikke være i stand til at løse deres opgave som kommunalbestyrelser, hvis ikke de havde almennyttige boliger og sociale boliger at trække på.

Jeg kan i det store og hele i øvrigt henholde mig til, hvad der er sagt af boligministeren og af den socialdemokratiske ordfører.

Jeg vil gerne understrege, at kommunisterne er modstandere af enhver form for ejerlejligheder, fordi det har udløst noget af den mest modbydelige spekulation, vi endnu har set i dette land.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kirsten Jacobsen) (FP):

Som jeg havde ventet, hørte takken jo op med det sidste forslag. Jeg havde faktisk ikke forventet nogen større tilslutning til forslaget denne gang, end da det sidste gang blev behandlet. Når jeg har fremsat det alligevel, så skyldes det, foruden at jeg stadig væk finder, at tanken er rigtig, at der lå et forslag fra venter om andelsboliger i det almennyttige byggeri. Så syntes jeg, at man lige så godt kunne præsentere den rene vare først.

Jeg tror, og jeg tror mange med mig er enige om, at ejerlejlighedsbegrebet er et bedre juridisk begreb for folk end andelsboligen. Det er nemmere at have med at gøre, man kender sine rettigheder, man kan belåne individuelt, og en hel masse andre argumenter kan der føres frem for, hvorfor man skal vælge ejerlejlighedstanken i stedet for andelstanken.

Hr. Brixtofte gjorde mig også opmærksom på, at initiativet i forslaget her ligger hos selskaberne og ikke hos lejerne. Ja men det er netop derfor, det ikke er noget asocialt forslag, for i selskabernes formålsparagraf står der jo, at de skal være sociale, og at de ikke må spekulere og alverdens andre ting. Det, jeg giver dem her, er en ret til at kunne udstykke det, de ikke kan leje ud, sælge det og forbedre deres økonomi. Det er ikke nogen pligt, de får. Så dette forslag er sådan set mere beregnet på at klare de sociale boligselskabers dårlige økonomi end på at lade lejerne overtage lejlighederne på andelsbasis eller på ejerbasis i øvrigt. Dét mener jeg, at vi har et ejerlejlighedsmarked, som de kan gå ud og gøre brug af, hvis det skulle være nødvendigt.

Hr. Ingomar Petersen sagde, at jeg ville være med til at kvæle det almennyttige byggeri. Men jeg har jo netop redegjort for, at det er præcis ikke det, vi vil gøre. Vi vil give det en chance for at overleve, for at forbedre dets økonomi osv.

Det er jo rigtigt, som hr. Haunstrup Clemensen sagde, at hvis man laver et større udbud af ejerlejligheder, så falder prisen på de eksisterende, og det har jo allerede vist sig nu. Der er lavet en beregning, som helt klart viser, at prisen er stagnerende på nye ejerlejligheder. Det skyldes jo, at folketinget indtil for ganske kort tid siden havde sat en stopper for udstykning af bestående boliger, og det medførte, at der blev temmelig mange nye ejerlejlighede-

der. Når markedet så var mættet med de nye ejerlejligheder, kom de billigere til, og så stabiliserede prisen sig selv.

Hr. Kaj Hansen siger: de, der har penge, ja de kan få. Jeg ved ikke, om det er særlig socialt, og om det er et spørgsmål, om folk har penge eller ikke har penge, men når man kan leje ud i socialt boligbyggeri til 3.195 kr. for en 136 m² almennyttig bolig, så ved jeg såmænd ikke, om det er spørgsmål om at tilgodese dem, der ingen penge har, for jeg synes, der skal temmelig mange penge til at betale den leje. Jeg kan anvise mange ejerlejligheder, som ikke ville koste dette beløb at bo i om måneden. Det argument kan jeg ikke se det er rimeligt at fremføre.

Men som sagt synes fremskridtspartiet, at ejerlejlighedstanken er mere rigtig; den giver ejerne en større tryghed, og den giver i hvert fald selskaberne mulighed for at klare deres akutte økonomiske problemer. Men et flertal i folketinget vil åbenbart hellere give dem nogle direkte statstilskud, og det må vi jo så bare erkende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Varedeklaration på udlejning af almennyttige boliger) [af Kirsten Jacobsen m. fl.]

(Lovforslag nr. L 42. Fremsat 12/10 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Boligministeren (Helge Nielsen):

De intentioner, der ligger bag det lovforslag, der her sættes til behandling, er jeg ikke uenig i. Det må være en naturlig ret for såvel lejere i det almennyttige byggeri som for andre bolig-søgende at få en så reel oplysning som muligt